

Ett skritt fram – eller to tilbake?

Marit Alsaker Stemland, seniorrådgiver, KUN, senter for kunnskap og likestilling

KUN senter for kunnskap og likestilling (KUN) har uttalt seg til høringsutkastet fra Barne- og familiedepartementet om lovfesting av krisesentertilbud. Vi har spesielt festet oss ved forslaget om at kommunen skal etablere krisesentertilbud til både kvinner og menn uansett hvor du bor i landet, og at finansiering av krisesentertilbud skal være en del av rammeoverføringen til kommunen. Departementet gir i lovforslaget kommunene ansvar for å sørge for at personer utsatt for vold i nære relasjoner og medfølgende barn gis helhetlig hjelp og oppfølging, herunder tilbud om krisesenter eller tilsvarende gratis heldøgns, trygt og midlertidig botilbud, hvor brukerne mottar støtte og veiledning.

Tilbudet skal altså gis til både kvinner og menn. Det er når det gjelder lovforslagets streben etter likestilling at KUN er i tvil om forslaget vil føre oss i riktig retning. Kvinner og menn har ulike behov for krisesentertilbud; det er kvinner som fremdeles er mest utsatt for denne typen vold, med menn som gjerningsmenn. De har størst behov for beskyttelse og må være prioritert i krisesenterarbeidet. Dette mener KUN må komme fram i loven. Vi ser det også som svært problematisk at samme krisesenter skal kunne dekke botilbud til begge kjønn, dette sett ut fra de kvinnelige brukerne og deres barns opplevelser i forhold til voldelige menn. Dette vil likeså bli et hinder ut fra religiøse og kulturelle

årsaker for etniske minoritetskvinner som pr. i dag er de største brukerne av krisesentertilbudet. Krisesentrene frykter også at voldelige menn på jakt etter sin voldsutsatte partner skal søke opphold på krisesentrene under påskudd av at de selv har vært utsatt for vold. KUN mener at kommunen gjennom loven må ha plikt til å komme med atskilt tilbud til kvinner og menn, men begge underlagt lovens krav om helhetlighet og kvalitet.

Departementet gir kommunene ansvar for å sørge for krisesentertilbud. KUN ser at kom-

Kvinner og menn har ulike behov for krisesentertilbud.

munenes ulike utgangspunkt mht. geografi, bosetting og økonomi vil kunne føre til utvikling av svært ulike tilbud, ut fra lokale muligheter og motivasjon. Vi er opptatt av at også små distriktskommuner på bakgrunn av loven og finansieringsordningen skal kunne tilby et helhetlig og kvalitativt godt krisesentertilbud. Vi ser det som meget viktig at den nye loven ivaretar og viderefører krisesentrenes kompetanse og helhetlige tilbud. På hvilken måte skal kommunene motiveres og passes på ut fra lovens krav om tilbud med god kvalitet? Hvordan kan små distriktskommuner med lang avstand til senterfunksjoner og lite befolkningsgrunnlag ivareta lovforslagets krav?

Vi er opptatt av at dette utgangspunktet må reflekteres i finansieringsordningen slik at de kommunene som ikke har eget krisesentertilbud i kommunen blir satt i stand til både å støtte et felles krisesentertilbud

i tillegg til å opprette et lokalt akutt-tilbud for hele målgruppen. Lokalt oppfølgingsarbeid vil også kreve mer ressurser for disse kommunene. Mangel på ressurser til å tilby en helhetlig kvalitet på krisesentertilbudet kan her gi krisesenterbrukerne fra utkantkommuner unødvendig tilleggsbelastning. KUN ser det ikke som rettferdig at disse utgiftene skal påføres vertskommunen for krisesenteret. Det kan medføre uforholdsmessige store utgifter for vertskommunen, og dermed skape uvilje mot å være vertskommune i interkommunalt krisesentersamarbeid.

Det har vært et ønske fra krisesentrene i landet i flere år at stat og kommune i fellesskap skulle ordne en forutsigbar og tilstrekkelig økonomi for sentrene. Finansieringsordningen slik den foreslås i notatet vil imidlertid kunne ødelegge for de gode intensjonene i lovforslaget. Dersom departementet gjennom lovforslaget vil signalisere at det tar vold i nære relasjoner på alvor, må den nye loven med tilhørende forskrifter baseres på en finansieringsordning som sikrer lovens intensjon. Kommuner har svært ulike rutiner på bruk av ressurser på krisesenterbrukere. Den vanskelige økonomiske situasjonen mange kommuner opplever, medfører at de allerede har problemer med å overholde sine forpliktelser på flere andre lovpålagte områder. KUN forventer at utgiftene til de forbedringer/endringer som lovforslaget innebærer reflekteres, sikres og inkluderes i valg av finansieringsordning.

■ Marit A. Stemland er seniorrådgiver ved KUN senter for kunnskap og likestilling, tidligere Kvinneuniversitetet, i Steigen.